

Møte Med Minner

På tur – til museet!

Erfaringer med museumstilbudene for personer med demens i Oslo

Lunsjwebinar forløp demens
10. september 2025

Kjersti Lind, Norsk Teknisk Museum
Ellen Wasserfall, USHT, Helseetaten, Oslo kommune

1

Stillfoto gjengitt med tillatelse, fra filmen Møte Med Minner

Innhold

- ▶ Bakgrunn og behov
- ▶ Hva gjør MMM demensvennlig
- ▶ Tilrettelegging for den gode opplevelsen
- ▶ Effekter og tilbakemeldinger
- ▶ Samarbeid og utvikling
- ▶ Museumstilbud der du er?

Bakgrunn og behov

- Flere eldre, flere personer med demens
- Behov for å tenke nytt om tilbud og tjenester
- Bo hjemme lenger
- Tilby meningsfulle aktiviteter, tilgang til kulturelle og sosiale opplevelser
- Del av museenes samfunnsoppdrag; gjøre kunst og kultur tilgjengelig for alle, også marginaliserte grupper

Hva gjør Møte Med Minner demensvennlig?

Alle deler av besøket tilrettelegges

- ♦ Informasjon i forkant
- ♦ Velkomst
- ♦ Omvisningen og kommunikasjonen
- ♦ Avslutning

Målet er et «knirkefritt» besøk for alle parter

Foto: Fra Operaenes MMM-film

Tilrettelegging for 'den gode opplevelsen'

- Skjerming og trygging
- Bli litt kjent
- Mandager
- Små grupper
- Gode stoler
- Heis
- Velkomst

Foto: Norsk Teknisk Museum

Omvisningen

- Alle setter seg. Velkommen igjen.
- Forventning. Undervisning. Underholdning.
- 2-3 'poster', med 'nødutgang'.
- Gjenstander og rekvisitter.
- Bilder.
- Dikt og sang.

Foto: Norsk Teknisk Museum

Tema som en rød tråd

- Mange små historier som del av en større.
- Et arbeidsliv. Mange jobber.
- Stemple inn. Arbeidsklær. Jobben. Lunsjpausen. HMS. EDB.
- Deltakere og ledsagere forteller.

Foto: Norsk Teknisk Museum

Inkludering og deltakelse

- Erfaring og endring
- Yngre personer
- Menn og andre kjønn
- Oslo og verden
- Kulturbakgrunn
- Fornyelse

Foto: Norsk Teknisk Museum

Kaffestund

- Hyggelig og viktig.
- Uformell prat blant likestilte.
- Rekvisitter og bilder.
- Ønskekonsert og kjenningsmelodier.
- Flere slipper til.

Foto: Norsk Teknisk Museum

Museumbesøket betyr mye...

- **På et personlige plan**
styrker identitet og mestringsfølelse, meningsfull aktivitet
- **I en omsorgssammenheng**
arena for personsentret omsorg
- **I et samfunnsperspektiv**
ta del i samfunnet og være en medborger

Sanser, minner, kunst og gjenstander

Stillfoto gjengitt med tillatelse, fra filmen Møte Med Minner

Spille på det som fungerer

- ▶ Gjenkjenningsevnen
- ▶ Bruke sansene:
se, høre, lukte, ta på

11

Museene – et sted for sanseopplevelser, minnegjenkalling og undring

Foto: Marit Grønbech, Botanisk hage

- ▶ Museene er godt egnet for erindring; miljøer, gjenstander og kunstverk
- ▶ Formidlere med kunnskap om kunst, kultur, tidsepoker som inviterer til dialog, undring og refleksjon
- ▶ Møte med personlige minner i det felleskulturelle

Foto: Annar Bjørkli, Nasjonalmuseet

Personer med demens sier selv

- ♦ Del av samfunnet
- ♦ Være likeverdige og som vanlige folk
- ♦ Oppløftene å være et annet sted
- ♦ Betydningsfullt sted
- ♦ Intellektuelt stimulerende

Oslo

Stillfoto gjengitt med tillatelse fra filmen Møte Med Minner

NORSK TEKNISK MUSEUM

Samarbeid om utvikling gjennom mange år

- Arbeidsgruppe med Sykehjemsetaten, Helseetaten, Oslo demensforening, Den Norske Opera& Ballett, Teknisk Museum, Oslo Museum
- Arbeidsgruppen er navet i samarbeidet og videreutvikling
- Årlige Møte Med Minner-kurs
 - demenssymptomer, kommunikasjon, hvordan tilrettelegge, etablere og bruke besøkstilbud
- Startet i 2009, prosjektsamarbeid mellom USHT, Teknisk Museum og Oslo Museum
- Inspirert av Museum of Modern Art (MoMA), 2005-2006

Foto: Norsk Teknisk Museum

Referanser

- Møte Med Minner. Håndbok, 2024
- Kunstkompis på KODE. 20 kunståblikk, Kode 2021
- Brooker, D., Personsenterte demensomsorg, veien til bedre tjenester, Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse, 2013.
- Camic, P. M., et al. (2014). "Viewing and making art together: A multi-session art-gallery-based intervention for people with dementia and their carers." *Aging & Mental Health* 18(2): 161-168.
- Lea, E. (2021). "Møter med kunst som kulturelt medborgerskap": En kasusstudie av personer med demens sine møter med kunst på tilrettelagte omvisninger i kunstmuseum.
- Amanda N.Miles, LiseFischer-Mogensen, Nadia H.Nielsen, StineHermansen, DortheBerntsen, *Consciousness and Cognition*, Volume 22, Issue 3, September 2013, Pages 1074-1081Turning back the hands of time: Autobiographical memories in dementia cued by a museum setting, Kirk, M., & Berntsen, D. (2018). A short cut to the past: Cueing via concrete objects improves autobiographical memory retrieval in Alzheimer's disease patients. *Neuropsychologia*, 110, 113-122.
- Rosenberg, F. (2009). "The MoMA Alzheimer's Project: Programming and resources for making art accessible to people with Alzheimer's disease and their caregivers." *Arts & Health* 1(1): 93-97.

14.09.2025 15

•Spørsmål?

Ta gjerne kontakt om du vil vite mer!

ellen.wasserfall@hel.oslo.kommune.no
kjersti.lind@tekniskmuseum.no